

GEHÖR

Medlemsblad för
Gävle Symfoniorkesters vänner (GSV)

Box 1283, 801 37 Gävle
Bankgiro 5223-0406
Nr 150, december 2020

Musiken lyser i mörkret

Snart blir dagarna längre. Vi längtar efter att det ljusnar även för Gävle Symfoniorkester och Konserthuset. Budskap om effektiva vacciner sprider hopp och förtröstan.

Naturligtvis har vänföreningens verksamhet blivit lidande. Vi har inte kunnat resa vare sig till Edinburgh eller Falun, under hösten blev det bara en vänträff och utdelningen av årets stipendier till Glenn Larsson och Kerstin Svensson har inte – som brukligt är – kunnat äga rum vid en konsert. Desto viktigare att vi kan hålla kontakt med våra medlemmar genom Gehör.

I detta nummer kan du läsa om bland annat orkesterns nya programchefs idéer och om musiklivet på Åland.

Även om vi nu inte kan höra levande musik, kan vi njuta av toner på annat sätt. Vår orkester skulle ha avslutat jubileumsåret för Beethoven med tredje symfonin, Eroican. Låt mig därför slå ett slag för högtidsstunder med Beethovenpodden i SR:s P2 där programledaren Jack Lantz och musikoraklet Bodil Asketorp fördjupar bilden av mästarens odödliga verk, ett per avsnitt. Det är en gammal sanning att ju mer vi vet om ett ämne, desto intressantare blir det. Andra ingångar till musiken hittar vi på orkestrarnas hemsidor. Berwaldhallen Play lockar med Mozarts femte violinkonsert, skriven vid 19 års ålder, med Herbert Blomstedt, 93 år, som dirigent och Johan Dalene, 20 år, som solist (gäst vid höstens vänträff), ett gott exempel på hur musiken kan förena olika generationer.

Till nyårsafton väljer jag Bachs Magnificat på samma hemsida.

För våren planerar GSV vänträffar med Eva Bojner Horwitz, professor i musik och hälsa, och med våra stipendiater. Om lyckan är oss huld, kan vi förverkliga resplaner. Ett sätt för dig, käre läsare, att stödja Gävle Symfoniorkester i väntan på bättre tider, är att förnya ditt medlemskap i orkesterns vänförening.

Det blir en annan jul i år men musik sprider alltid tröst och glädje.

God Jul!

Tomas Attorps, vice ordförande

Grattis Kerstin och

I år gick vänföreningens stipendier, 10 000 kr och bland annat årsprenumeration av tidskriften Opus till violinisten Kerstin Svensson och slagverkaren Glenn Larsson.

Hur reagerade du på att bli årets stipendiat?

Jag blev extremt förvånad, måste jag säga. Det var ett väldigt glädjande besked som jag fick en grå dag, en härlig skjuts i tillvaron.

Vad vill du göra med pengarna?

Pengarna kommer väldigt lägligt. Jag har precis köpt en riktigt fin stråke, min första fina så det blir bra hjälp med kostnaden för den.

Hur har corona påverkat dig?

Det ligger som en påfrestning hela tiden. Dels har jag inte jobbat så mycket. Jag bor i Stockholm och måste ta mig till Gävle med både pendel och SJ så man tänker på det hela tiden. Sen har vi inte jobbat så mycket. Det är tråkigt att allt blev inställt till jul. Istället är jag i Värmland där jag bor delvis med min man. Jag håller på i trädgården, hjälper mamma och övar förstås hela tiden.

Hur trivs du i Gävle Symfoniorkester?

Jag trivs jättebra. Många vikarier som kommer säger att det här är den allra trevligaste orkestern med många roliga människor. Orkestern har dessutom blivit otroligt mycket bättre på några få år.

Vilken är din favoritmusik?

Brahms, Beethoven och Bach. Det låter kanske orättvist mot alla andra tonsättare men de är mina favoriter.

Vad önskar du för dig själv och för orkestern i framtiden?

Det är viktigt och bra att kunna turnera. Då blir det ett enormt lyft för oss att få spegla oss mot världen på något vis. Att få spela konserter förstås. Nyligen, när Janine Jansen var solist gick det som ett rus i hela orkestern. Det blev eufori när vi fick höra applåder från publiken. Vi bara hoppas att vi får öppna snart.

Berätta om din bakgrund!

Jag kommer från Karlstad i Värmland och växte upp där. Sen har jag gått musikhögskolor i både Tyskland och USA. Jag jobbade ett par år i Örebro och frilansade i Stockholm innan jag fick fast tjänst i Gävle 2014. Jag hade haft långvikariat här från 2008.

Glenn till stipendiet

Hur reagerade du på att bli årets stipendiat?

Det var en väldigt trevlig överraskning.

Vad vill du göra med pengarna?

Jag vill nå ut till fler barn med min musikbarnbok, "Minnas Alfabetsbok" där jag skrivit texterna i boken och komponerat 30 barnvisor, en till varje bokstav.

Bilderna i boken är tagna av fotografen Tove Frank.

Hur har corona påverkat dig?

Det är förödande hur hårt covid-19 slagit mot kulturen.

Det är så många frilansmusiker med fler som inte klarar sig ekonomiskt.

Personligen är det tråkigt att inte få spela musik med mina kollegor och att vi inte får nå ut till vår publik.

Litet om din bakgrund, varifrån kommer du?

Jag är från Skåne, har utbildat mig i Kristianstad, Piteå och Malmö.

När kom du till vår orkester?

Jag kom på långvikariat 2008. 2010 blev det provspelning till tjänsten som jag vann.

Vad gjorde du innan?

Jag frilansade i Sveriges opera- och konserthus.

Hur trivs du här?

Jag har alltid drömt om att jobba i symfoniorkester, så jag är glad att kunna göra det jag brinner för.

Spelar du i andra sammanhang?

Jag skriver en del musik som jag jobbar med, och ibland hoppar jag in i andra symfoniorkester när de behöver extra slagverkare.

Vilken är din favoritmusik?

Jag lyssnar på många olika genrer, men pop och rock blir det nog mest på fritiden.

Vad önskar du för dig själv och för orkestern i framtiden?

Min största önskan är att orkestern utökas så vi kan spela ännu större, pampigare och mäktigare stycken för vår publik.

Men just nu vill jag bara få spela med kollegorna, få stå mitt i orkesterklangen och njuta av att skapa musik tillsammans, och ge vår publik fina upplevelser igen.

Äntligen på plats!

Det tog nio månader för orkesterns nya producent, Roza Nolcheva-Angelovska, att komma till jobbet, från Skopje i Nordmakedonien till Gävle Symfoniorkester.

Men nu är hon på plats och har kunnat följa sin orkester från säsongsstart

– Jag var så ivrig och ville komma men gränsen var stängd och det gick inga flyg. Nu hoppas jag att allt kan bli normalt igen efter den andra vågen av corona. Det här är hemskt för alla, för orkestern, för publiken, för oss.

Till Gävle kom hon med sin man Ivo, som arbetade med television i sitt hemland och nu söker uppdrag i Sverige och sin femåriga dotter, Micaela, som är den som redan börjar behärska svenska språket och som trivs på sin förskola på Brynäs där familjen har en lägenhet.

– Vi har anpassat oss bra, alla tre, säger Roza.

Konsertant opera, konserter med udda instrument, kanske mandolin, säger hon som några idéer hon vill genomföra för vår orkester.

Men vem är hon?

Roza berättar när vi träffas i ett ödsligt och nästan tomt Konserthus om sin bakgrund.

Jag själv minns Skopje framför allt för den stora jordbävningen 1963 som utplånade nästan hela staden. Det var långt innan Roza föddes men minnet finns kvar.

Nästan alla byggnader förstördes, som Gävle vid stadsbranden 1869, berättar Roza. Så visst finns det likheter, paralleller. Skopje är ingen vacker stad idag. Den består av hus som byggdes i stor hast eftersom folk behövde någonstans att bo. Det mesta är modernt.

– Men vår stolthet är vårt nya stora konserthus som invigdes 2017, berättar Roza.

Där har Makedonska Filharmonin sitt hem, en orkester med över 100 heltidsanställda musiker där Roza hade sin senaste anställning.

– Trots att de två husen tar emot ungefär lika många besökare så är känslan helt annorlunda.

Konserthuset i Skopje är så stort och där finns även en kammarmusiksal. Här är Gävle känns det mer intimt, som att vara i sitt vardagsrum. Och akustiken är helt fantastisk, säger hon.

Roza kommer från en musikfamilj. Mormor startade operan i Makedonien. Mamman var piano-pedagog vid musikaliska akademien och Roza började förstås spela piano som barn.

– Men jag hade inte tålamod att sitta och öva timme efter timme, så jag slutade. Och mina för-

– Nu längtar jag efter att få träffa publiken i Gävle, säger orkesterns nya producent Roza Nolcheva-Angelovska.

äldrar hade ingen ambition att tvinga mig. Allt skulle vara frivilligt, berättar hon.

Hon gick i det vanliga gymnasiet och hade tankar på att bli journalist. Men så blev hon uppmärksam på att hon kunde gå en utbildning till musikolog, en kurs som bara startade vart fjärde år. Hon sökte, kom in, pluggade två år i gymnasiet parallellt med universitetsstudierna. Och fick börja spela piano igen.

– Det var lätt för jag hade min lärare hemma.

Efter några år fick hon möjlighet att fortsätta sina studier vid City University i London, tack vare ett program genom brittiska utrikestjänsten.

Där fick Roza upp ögonen för hur den klassiska musikvärlden fungerade och insåg att det var med administration som hon ville jobba. Ett par år arbetade hon även i en agentur i London och fick därigenom ett stort kontaktnät.

Men i kontraktet med den brittiska utrikestjänsten ingick att Roza skulle återvända och använda sina kunskaper till sitt lands goda. Vilket hon gjorde. Hon arbetade bland annat med Jeunesse musicale, kammarmusik och Makedoniska filharmonin under elva år.

Men hon ville utvecklas och sökte därför producentjobbet i Gävle. För henne och familjen var det en bra tid att bryta upp och flytta.

Här har hon haft ett inspirerande möte med chefsdirigent Jaime Martín. Hon var den som lyckades ordna så att Janine Jansen kom och hoppade in med kort varsel vid en konsert.

– Janine blev så väl mottagen här att hon vill återkomma, säger Roza som redan har börjat planera för kommande konserter.

Rosa har suttit med vid alla orkestrens repetitioner och är totalt imponerad av vår orkester.

– De är på bettet från allra första början. Verkligen en jättetrevlig orkester. Det är svårt att höra orkestrens fulla potential när de tvingas sitta så långt ifrån varandra och inte vara full styrka.

Men jag är verkligen imponerad, säger Roza.

I London upptäckte hon att både konserthus och orkestrar har sina vänföreningar, något som hon inte lyckats få till i Makedonien.

– Vänner är så viktiga, säger Roza.

Hon vill göra allt hon kan för att hjälpa till och bidra efter bästa förmåga med vännernas förening.

Text och bild: Kerstin Monk

*Det stora imponerande
konserthuset
i Skopje.*

Vad svarar du Siv?

Siv Ekström är en av vänföreningens cirka 40 medlemmar på Åland. Siv är rektor för Medis, Medborgarinstitutet, som har kurser och vuxenutbildning på hela Åland. Dessutom är Siv en engagerad folkmusiker, finländsk riksspelman och leder gruppen Kvinnfolk. Siv medverkade när orkestern gav sin Symphonic Stomp-konsert i Mariehamn för några år sedan. Orkestern har sedan 2014 ett avtal med den åländska landskapsregeringen om att ge konserter i Mariehamn, men också att stödja och undervisa elever vid Ålands musikinstitut.

Hur har musiklivet på Åland påverkats av coronapandemin?

Vi har missat årets båda konserter med Gävle symfoniorkester! Det blev som på andra ställen ett tvärt avbrott när pandemin ledde till kraftiga restriktioner i Finland i mars. I juni ställdes Ålands orgelfestival in. Den har arrangerats varje sommar sedan 1975. Det blev ingen Rock-Off-festival på torget i juli heller. I augusti lyckades Kulturföreningen Katrina genomföra sin kammarmusikfestival. På vårterminen påverkades också körer och andra musikaktiviteter. Nu på hösten har körerna kunnat börja sjunga tillsammans igen med avstånd och säkerhetsrutiner. Åland har hittills varit ganska förskonat från smittan med bara cirka 45 fall och hittills ingen avliden.

Vad betyder Gävle symfoniorkester för musiklivet på Åland?

Det var ett väldigt lyft när det samarbetet inleddes. Jag tror att intresset för klassisk musik har ökat tack vare orkesterbesöken. Det har funnits mindre ensembler här genom åren, men naturligtvis aldrig en så stor orkester. Någon gång på 1990-talet tillsatte Ålands landskapsregering en kommitté som skulle utreda möjligheterna för en halvprofessionell orkester. Jag var ordförande för den och vi kom med uträkningar och förslag på hur man skulle kunna skapa en mindre orkester med musikinstitutets lärare som grund och komplettera med duktiga amatörer, men det blev aldrig någonting av det.

Åland är känt för sina framstående operasångare och – sångerskor?

Varför detta sångarunder?

Det har knappast en enda förklaring – det har funnits många körer här och flera uppmärksammade sångsolister genom åren. Men för den senaste utvecklingen med många unga framgångsrika åländska sångare får man nog tacka Ålands musikinstitut och sångpedagogen Catherine Frisk Grönberg, som arbetade där fram till 2010. Hon hade en väldigt god hand med de unga förmågorna och kunde inspirera dem på ett alldeles särskilt sätt. Tre av hennes adepter som studerade samtidigt vid Ålands musikinstitut är Sofie Asplund, Frida Österberg och Frida Johansson, alla med strålande karriärer på i svenska operascener.

Nästa år fyller den åländska självstyrelsen 100 år och stora jubileumsfestligheter planeras. Blir det några musikaliska evenemang?

Fortsättning nästa sida

Vänträff med Johan Dalene

När vår ordförande Ingrid välkomnade den blott 20-åriga violinisten Johan Dalene och ett 20-tal medlemmar till Bo Linde-salen och höstens första vänträff, hade hon ordet "underbarn" på tungan. Och visst vill man gärna associera Johan med det epitetet. Fiolen började han traktera vid fyra års ålder och debuterade som 10-åring i Sarasates Zigeunerweisen i samspel med Norrköpings symfoniorkester.

Arv och miljö har samverkat, Johans pappa spelar cello i nämnd orkester och mamman är organist och körledare. Farfar, även han violinist, satt i publiken då Johan nyligen var solist i Kristiansand i Norge i Bo Lindes violinkonsert, samma uppgift som nu lockat Johan till Gävle med konsert i Gevaliasalen.

Första pris i många musiktävlingar öppnade dörren för Johan till konserthus i Norden och andra länder. Vid Berwaldhallens 40-årsjubileum uppträdde han tillsammans med Ann-Sofie von Otter. Han har han spelat på Musikverein i Wien och till våren står en konsert i Carnegie Hall i New York på programmet. I år har han tilldelats Sixten Gemzús musikstipendium på 500 000 kr, Sveriges största. I motiveringen talas om "en ny svensk världsstjärna på den globala scenen". Vad mer kan en ung musiker önska sig?

Johan visade upp bländande teknik genom att för vännerna spela ett stycke av den belgiske kompositören Eugène Ysaÿe. I efterföljande samtal och livlig frågestund framträdde bilden av en målmedveten, mogen, öppen och till det yttre anspråkslös ung man, som håller på att förverkliga sin livsdröm – ett liv i musiken på de stora scenerna – men som också gärna träffar vänner och har en god bok med i kappsäcken.

En annan följeslagare är hans instrument, en Stradivarius, som – noterade jag –han vårdar som ett lindebarn.

Varma applåder då Ingrid avtackade Johan Dalene, redan den 15 oktober skulle han återkomma som solist i Barbers violinkonsert.

Tomas Attorps, samtalsledare

I juli 2021 är det premiär för en ny opera, Lisbeta – en trollkona ska du icke låta leva, med libretto av Carina Karlsson och Ida Kronholm och musik av isländska Karólina Eiriksdóttir. Det finns också planer på ett större musikevenemang med lokala aktörer någon gång vintern 2022. Jubileumsåret pågår nämligen från självstyrelsedagen den 9 juni 2021 till 9 juni 2022.

Borde Åland ha en egen symfoniorkester?

Det tror jag inte är realistiskt, inte ens en mindre professionell kammarorkester skulle man klara av med nuvarande befolkningsunderlag. Men varför inte en mindre orkester någon gång i framtiden, när befolkningen har ökat och man då kanske vill satsa på kultur och framförallt musik på ett mera ambitiöst sätt?

Ingrid Iremark

Kära Orkestervänner!

Vi alla hade väl hoppats på att när vi nu i adventstid få uppleva en normalisering och kunna spela för publik men är nu tillbaka i samma situation vi var innan sommaren. Vi, som den enda symfoniorkestern i landet fick i alla fall möjligheten att göra en konsert med en tillåten publik på 300. Glädjen var dock kortvarig och redan strax efteråt kom restriktionerna att gälla även vår region med inställda konserter som följd.

Men vilken konsert det var den 6 november, Janine Jansen tillsammans med Jaime Martín i Bruchs violinkonsert. Det var en upplevelse man sent ska glömma...

Vår plan att bjuda er på Bachs juloratorium har fått skjutas på framtiden vilket är extra tråkigt eftersom det inte spelats på över tio år, senast var 2009. Även de övriga inställda konserterna hoppas vi kunna erbjuda vid senare tillfälle.

Vår nya programchef Roza Nolcheva-Angelovska har nämligen redan allt på plats till nästa säsong och även många tankar framåt.

Om vi ser tillbaka på det vi gjort under hösten ska vi vara stolta. Det har varit många fina konserter med fantastiska solister och vår teknikavdelning har på allra bästa sätt hjälpt oss att göra det möjligt för er att ta del av dem via streaming.

I orkestern finns en stor vilja att spela för er och vi hoppas alla att den dag vi åter kan leva som vanligt få uppleva en sal full av er, vår entusiastiska publik.

För några i orkestern närmar sig karriären sitt slut och närmast att gå i pension är Maths Nilsson (i cellostämman) som slutar i december. Redan till semestern slutade Jan-Olov Nyman. Ett konstigt år blev det deras sista men det är inte mycket att göra åt. Inte heller gick det att göra någon avtackning inför publik så jag vill passa på att tacka dem här och nu. Jan-Olov var när jag kom till Gävle alternerande stämledare i andra violin men bestämde sig så småningom för att låta yngre krafter ta vid.

Både Maths och Jan-Olov var under många år medlemmar av den lokala fackstyrelsen och har på så sätt hjälpt till att utveckla orkestern. De har båda alltid lojalt ställt upp för sin stämma och orkestern som helhet och hållit fanan högt med spelglädjen på topp.

Under många år var Maths mästare i branschens tennisturnering SYMF-open, en svårslagen motståndare. Stort tack, vi önskar er ett rikt pensionärsliv och hoppas att få se er på många konserter framöver.

En annan som just slutat är vår första oboist, Theresa Rönnebeck, hon har under några år varit föräldraledig hemma i Berlin med två barn i tätt följd.

Det är naturligtvis tråkigt att Theresa bestämt sig för att lämna oss och vi önskar naturligtvis även henne allt gott inför framtiden.

Nu väntar rekryteringar som kommer att dra ut på tiden med tanke på svårigheterna att resa just nu. Vi rekryterar på en internationell marknad varför det måste vara möjligt att resa från många delar av jorden. Jag passar på att önska er GOD JUL och GOTT NYTT ÅR.

Var försiktiga så kan det bara bli bättre.

Einar Ander, orkesterchef

Stödjande företag: Advokatfirman Börje Leidhammar, Margaretha Stålsquist Fastigheter, Trycktrean (trycker Gehör), VS& Perssons bussar AB

Medlemsavgift

Enskild medlem, 150 kr, familj 250 kr, studerande och ungdom till och med 18 år, 25 kr. Företag/organisation 1 000 kr.

Betala in medlemsavgiften på vårt **obs! nu bara Bankgiro 5223-0406**. Ange namn, adress och epostadress. Ansvarig utgivare för Gehör är Ingrid Iremark